

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
OKRUŽNI PRIVREDNI SUD U BANJALUCI
Broj: 57 0 Ps 123456 17 Ps
Dana, 28.04.2023. godine

Okružni privredni sud u Banjaluci, sudija Danijela Šarčević, rješavajući u pravnoj stvari tužioca „ABC Solutions“ d.o.o. Banjaluka, ulica Slobodana Kuštrurića broj 4, zastupanog po punomoćnicima Ranku Dukiću i Tanji Dukić Čičić, advokatima iz Banjaluke, ulica Vidovdanska bb, protiv tuženog MH ERS MP a.d. Trebinje, ZP „Elektrokrajina“ a.d. Banjaluka, ulica Kralja Petra I Karađorđevića broj 95, zastupanog po punomoćniku S. U. , zaposleniku, radi naknade štete, vrijednost spora 77.666,54 KM, nakon održane i zaključene glavne rasprave dana 28.03.2023. godine u prisustvu punomoćnika stranaka, dana 28.04.2023. godine donio je sljedeću

PRESUDU

Odbija se tužbeni zahtjev tužioca „ABC Solutions“ d.o.o. Banjaluka, kojim je tražio da se obaveže tuženi MH ERS MP a.d. Trebinje, ZP „Elektrokrajina“ a.d. Banjaluka da tužiocu na ime štete naknadi iznos od 77.666,54 KM, sa zakonskom zateznom kamatom, počev od 01.02.2017. godine, pa do isplate, kao i da mu naknadi troškove parničnog postupka, sve u roku od 30 dana od dana prijema presude, pod prijetnjom prinudnog izvršenja, kao neosnovan.

Obrazloženje

Tužilac je dana 26.07.2017. godine podnio tužbu protiv tuženog, radi naknade štete u iznosu od 77.666,54 KM. U istoj navodi da je tuženi 2016. godine raspisao tender za izgradnju kablovske kanalizacije na području radne jedinice „Elektrodistribucija“ Laktaši; da je tužena sačinila zapisnik o otvaranju ponuda po otvorenom postupku za dostavljanje ponuda broj: 23-13/16 od 21.10.2016. godine; da je „ZP „Elektrokrajina“ a.d. Banjaluka donijela odluku broj: 4473 od 01.11.2016. godine o poništenju postupka javne nabavke, jer nijedna od ponuda nije bila prihvatljiva; da je protiv navedene odluke tužilac izjavio žalbu, koju je Kancelarija za rješavanje žalbi prihvatila, poništila odluku broj: 4473 od 01.11.2016. godine i predmet vratila ugovornom organu radi donošenja odluke u roku od 15 dana; da tužena nije nikada postupila po uputama Komisije za rješavanje žalbi; da je tužena, u cilju onemogućavanja tužioca u sticanju dobiti, protiv odluke Komisije za rješavanje žalbi pokrenula upravni spor; da je nepostupanjem tuženog po konačnoj odluci Kancelarije za žalbe tužiocu pričinjena šteta i da je visina potraživanja dokazana izvođenjem dokaza vještačenjem.

U odgovoru na tužbu i tokom postupka, tuženi je osporavao tužbeni zahtjev, navodeći da nema dokaza na okolnosti da je tužilac pretrpio štetu i u kom obimu, niti da mu je ista prouzrokovana; da se tužba tužioca ima smatrati preuranjenom, jer do 2019. godine postupak javne nabavke nije okončan; da je tuženi tužiocu ponudio zaključenje ugovora 2019. godine, što je isti odbio; da nema krivice tuženog ukoliko eventualno

pogrešno tumači pravne norme, jer to predstavlja osnov za žalbu; da činjenica da bi tuženi izabrao tužioca kao najpovoljnijeg ponuđača predstavlja samo pretpostavku; da potraživani iznos predstavlja iznos koji bi tužilac prema svojim subjektivnim procjenama i željama mogao očekivati; da je tužilac sam odgovoran za odbijanje ponude, zbog neprihvatljivosti iste (nepravilno izvršene ispravke u obrascu za cijenu ponude i nepopunjavanje izjave o ispunjenosti uslova); da ne postoji namjera tužioca da ostvari korist u konkretnom slučaju, jer je odbio zaključenje ugovora; da je tužilac bio dužan nadležnom organu podnijeti žalbu zbog eventualnog nepostupanja tuženog; da predmet i obim vještačenja po vještaku građevinske struke ne odgovaraju predmetu javnih nabavki; da se vještaci nisu mogli saglasati oko broja kablovskih šahtova, niti okvirno o vremenu njihove izgradnje; da su predmet i obim vještačenja po vještaku elektrotehničke struke i dopuna nalaza po vještaku građevinske struke određeni proizvoljno od strane samih vještaka i ne odgovara zadacima datim od strane suda i da nema osnova za primjenu odredbe člana 154, 189, 183 i 266 Zakona o obligacionim odnosima.

U dokaznom postupku od strane tužioca provedeni su sljedeći dokazi: odluka tuženog o poništenju javne nabavke broj: 4473 od 01.11.2016. godine, zahtjev tužioca broj: 9-068/2016 od 02.11.2016. godine, podnesak tuženog broj: 4473/16 od 04.11.2016. godine, žalba tužioca broj: ABC-EK-7/11-16 od 07.11.2016. godine, rješenje Kancelarije za razmatranje žalbi broj: JN2-02-07-1-577-616 od 08.12.2016. godine, rješenje Suda BiH broj: S1 3 U 024322 17 U od 31.01.2017. godine, te su čitani nalaz i mišljenje vještaka elektro struke Đure Zmijanca od 18.07.2022. godine i iskaz ovog vještaka dat na raspravi od 14.10.2022. godine, te nalaz i mišljenje vještaka građevinske struke Ljubiše Sandića od 25.06.2021., sa dopunom od 03.11.2022. godine i nalaz i mišljenje vještaka ekonomske struke Dragana Komljenovića od 03.11.2022. godine.

Tužena strana je, kao dokaze, izvela: tendersku dokumentaciju u postupku broj 2313/16, ponudu tužioca broj: 3-500/16 od 21.10.2016. godine, zapisnik o ocjeni ponuda broj: 4473/16 od 24.10.2016. godine, odluku o poništenju postupka broj: 4473/16 od 01.11.2016. godine, izjašnjenje na žalbu tužioca broj: 4473/16 od 11.11.2016. godine, rješenje Komisije za žalbe broj: Jn2020715776/16 od 08.12.2016. godine, tužbu tuženog od 26.01.2017. godine, presudu Suda BiH broj: S13U024322 17 U od 21.09.2018. godine, rješenje Komisije za žalbe broj: Jn2020716953/18 od 01.11.2018. godine, zahtjev za preispitivanje sudske odluke broj: 4473/16 od 24.10.2018. godine, izvješaj o stanju predmetnog postupka sa sajta agencije za javne nabavke, izvješaj sa sajta Agencije za javne nabavke o ugovorima dodijeljenim tužiocu kroz postupke nabavke u periodu 06.04.2016-29.12.2018. godine, zapisnik o ocjeni ponuda broj: 4473/16 od 05.04.2019. godine, odluku o poništenju postupka broj: 4473/16 od 08.04.2019. godine, zapisnik o ocjeni ponuda od 02.07.2019. godine, odluku o izboru od 03.07.2019. godine, podnesak tužioca broj: 9-114/2019 od 09.07.2019. godine, obavještenje tužioca broj: 7-388-2019 od 29.07.2019. godine, odgovor tužene broj: 4473/16 od 05.08.2019. godine, odluku o otkazivanju postupka od 13.08.2019. godine, obavijest tužiocu o otkazivanju postupka od 13.08.2019. godine, presudu Suda BiH broj: S13U027434 18 U od 28.05.2019. godine, te je čitan iskaz svjedoka M. M. dat na raspravi od 14.10.2022. godine.

U smislu odredbe člana 114 stav 2 Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13-u daljem tekstu: ZPP), stranke su se na ročištu od 23.03.2023. godine prije otvaranja glavne rasprave, na zahtjev suda, izjasnile da ne žele da se već izvedeni dokazi ponovo izvode. Istovremeno, odbijen je prijedlog tuženog da se izvede dokaz saslušanjem svjedoka S. P. , u smislu odredbe člana 102 stav 2 ZPP, jer je ovaj prijedlog mogao biti istaknut u fazi pripremnog ročišta, kao i radi toga što okolnost izgrađene kablovske kanalizacije i one koja je bila planirana po predmetnom tenderu može biti utvrđena iz izvedenih materijalnih dokaza.

Cijeneći navode stranaka, te izvedene dokaze pojedinačno i sve zajedno, u smislu odredbe člana 8 ZPP, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude, iz sljedećih razloga:

Predmet spora u ovom postupku je tužbeni zahtjev tužioca, kojim je tražio da se obaveže tuženi da mu na ime naknade štete isplati iznos od 77.666,54 KM, sa zakonskom zateznom kamatom i troškove parničnog postupka.

Među strankama je nesporno:

-da je tuženi u septembru 2016. godine objavio poziv za dostavljanje ponuda u otvorenom postupku za nabavku radova izgradnje kablovske kanalizacije na području RJ „Elektrodistribucija“ Laktaši, u kojem će se primjenjivati kriterijum ekonomski najpovoljnije ponude, sa daljim preciziranjem obima i vrste poslova (tenderska dokumentacija u postupku broj: 23-13/16)

-da su tužilac i „Građenje Đurić“ d.o.o. Banjaluka dana 21.10.2016. godine dostavili svoju ponudu, koja je glasila na iznos od 289.584,40 KM (ponuda tužioca broj: 3-500/16 od 21.10.2016. godine)

-da je tuženi dana 01.11.2016. godine donio odluku o poništenju postupka javne nabavke broj: 23-13/16 za izgradnju kablovske kanalizacije na području RJ „Elektrodistribucija“ Laktaši, iz razloga što nijedna od primljenih ponuda nije prihvatljiva, te je u odnosu na ponudu tužioca obrazloženo da je ponuđač izvršio više ispravki u Obrascu za cijenu ponude i nije prethodno upisane podatke učinio vidljivim, zbog čega je ponuda odbačena (zapisnik o ocjeni ponuda broj: 4473/16 od 24.10.2016. godine i odluka tuženog o poništenju javne nabavke broj: 4473 od 01.11.2016. godine)

-da je Kancelarija za razmatranje žalbi, Filijala Banjaluka dana 08.12.2016. godine donijela rješenje, kojim je žalbu ponuđača-tužioca usvojilo, poništila odluku o poništenju postupka javne nabavke broj: 4473 od 01.11.2016. godine i predmet vratila na ponovni postupak (žalba tužioca broj: ABC-EK-7/11-16 od 07.11.2016. godine, izjašnjenje na žalbu tužioca broj: 4473/16 od 11.11.2016. godine i rješenje Kancelarije za razmatranje žalbi broj: JN2-02-07-1-577-6/16 od 08.12.2016. godine)

-da je Sud BiH dana 31.01.2017. godine donio rješenje, kojim je odbio zahtjev tuženog za odgađanje izvršenja konačnog upravnog akta broj: JN2-02-07-1-577-6/16 od 08.12.2016. godine (rješenje Suda BiH broj: S1 3 U 024322 17 U od 31.01.2017. godine)

-da je Sud BiH dana 21.09.2018. godine djelimično uvažio žalbu tuženog i rješenje od 08.12.2016. godine poništio u dijelu, kojim je odlučeno o naknadi troškova žalbenog postupka, dok je u preostalom dijelu rješenje ostalo na snazi (tužba tuženog od 26.01.2017. godine i presuda Suda BiH broj: S1 3 U 024322 17 U od 21.09.2018. godine)

-da je tuženi dana 08.04.2019. godine donio odluku o poništenju otvorenog postupka javne nabavke broj: 23-13/16, jer nijedna od primljenih ponuda nije prihvatljiva, uz obrazloženje da ponuda tužioca ne sadrži sve elemente tražene tenderskom dokumentacijom (zapisnik o ocjeni ponuda broj: 4473/16 od 05.04.2019. godine i odluka o poništenju postupka broj: 4473/16 od 08.04.2019. godine)

-da je tuženi dana 03.07.2019. godine, postupajući u izvršenju rješenja Kancelarije za rješavanje žalbi od 23.05.2019. godine, donio odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača po otvorenom postupku broj: 23-13/16, kojom je stavio van snage odluku o poništenju otvorenog postupka javne nabavke od 08.04.2019. godine i ugovor o javnoj nabavci u postupku izgradnje kablovske kanalizacije na području RJ „Elektrodistribucija“ Laktaši dodijelio grupi ponuđača, koju čine tužilac i „Građenje Đurić“ d.o.o. Banjaluka, čija cijena iznosi 289.584,40 KM (bez PDV), kao najpovoljnijem ponuđaču (zapisnik o ocjeni ponuda od 02.07.2019. godine i odluka o izboru od 03.07.2019. godine)

-da je tužilac dana 29.07.2019. godine tuženog obavijestio o tome da je spreman prihvatiti ugovor u svim elementima, osim u dijelu koji se odnosi na ponuđenu cijenu i rok izvođenja radova, a zbog promjena na tržištu rada i materijala, imajući u vidu protek vremena, te da bi predmetni ugovor mogli realizovati po cijeni od 513.000,00 KM (bez PDV) i u roku od 120 dana od dana zaključenja ugovora (obavještenje tužioca broj: 7-388-2019 od 29.07.2019. godine)

-da je tuženi dana 13.08.2019. godine donio odluku o otkazivanju postupka javne nabavke izgradnje kablovske kanalizacije na području RJ „Elektrodistribucija“ Laktaši zbog drugih dokazivih razloga, koji su izvan kontrole ugovornog organa i koji se nisu mogli predvidjeti u vrijeme pokretanja postupka javne nabavke, te je stavljena van snage odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača od 03.07.2019. godine, o čemu je obaviješten i tužilac (odluka o otkazivanju postupka od 13.08.2019. godine i obavijest tužiocu o otkazivanju postupka od 13.08.2019. godine).

Ocjenom naprijed izvedenih dokaza, kako zasebno, tako i svih dokaza zajedno, sud je utvrdio:

-da je predmet tenderske dokumentacije izgradnja kablovske kanalizacije (podzemnih instalacija) ukupne dužine cca 1420 m, koja je sačinjena od 32 šahta različitih tipova, povezanih podzemnom kanalizacionom mrežom, da postoji neusaglašenost u tipovima šahtova, da je izlaskom na teren utvrđeno da je izveden dio radova, odnosno 9 šahtova povezanih podzemnim kanalizacionim instalacijama, da ukupna dužina izvedene trase iznosi cca 400 m, da procent izvedenih radova u odnosu na radove predviđene tenderom iznosi cca 28,17%, da vrijednost građevinskih radova u vrijeme otvaranja tendera, izgradnje elektroenergetske kablovske kanalizacije zatečene na terenu, iskopa i izgradnje šahtova do upotrebnog stanja predviđenog tenderskom dokumentacijom iznosi 38.460,18 KM, bez PDV (nalaz i mišljenje vještaka građevinske struke Ljubiše Sandića od 25.06.2021. godine)

-da projekat za izgradnju elektroenergetske kanalizacije u industrijskoj zoni Aleksandrovac nije revidovan kod ovlaštene organizacije, te ne može služiti za pribavljanje dozvole za građenje, da za izgradnju elektroenergetske kanalizacije nije pribavljena dozvola za građenje, da je uvidom na licu mjesta utvrđeno da je izgrađeno deset kablovskih šahtova i oko 400 m kablovskih rovova sa položenim kablovima, da je

izgrađena kablovska mreža stavljena u funkciju, da cijena izvođenja građevinskih i elektromontažnih radova na izgradnji kablovske kanalizacije u industrijskoj zoni Aleksandrovac u vrijeme otvaranja predmetnog tendera iznosi 299.971,35 KM, odnosno sa PDV 350.966,48 KM (nalaz i mišljenje vještaka elektrotehničke struke Đure Zmijanica od 18.07.2022. godine)

-da je vrijednost građevinskih radova u vrijeme otvaranja tendera, izgradnje elektroenergetske kablovske kanalizacije zatečene na terenu, iskopa i izgradnje šahtova do upotrebnog stanja predviđenog tenderskom dokumentacijom iznosila 38.460,18 KM, bez PDV, da se vještak ne može izjasniti o cijeni postavljanja materijala i izvođenja elektro radova u vrijeme otvaranja tendera, da je u vrijeme otvaranja tendera prosječna cijena koštanja svih radova predviđenih tenderskom dokumentacijom (građevinskih i elektro radova) iznosila 287.474,15 KM, bez PDV, te da bi tužilac u slučaju da je izvodio radove iz predmetnog tendera, ostvario neto dobit u iznosu od 77.666,54 KM (nalaz i mišljenje vještaka ekonomske struke Dragana Komljenovića od 03.11.2022. godine).

Tuženi je osporavao tužbeni zahtjev, suštinski navodeći da nije dokazano da je bilo kakvo postupanje tuženog imalo za posljedicu nastanak štete na strani tužioca.

Kao što to proizilazi iz stanja spisa, tuženi je u septembru 2016. godine objavio poziv za dostavljanje ponuda u otvorenom postupku za nabavku radova izgradnje kablovske kanalizacije na području RJ „Elektrodistribucija“ Laktaši, koju ponudu je tužilac (zajedno sa privrednim subjektom „Građenje Đurić“ d.o.o. Bnjaluka) dostavio 21.10.2016. godine, a koja je od strane tuženog ocijenjena kao neprihvatljiva i odbačena, uz obrazloženje da je ponuđač izvršio više ispravki u Obrascu za cijenu ponude i nije prethodno upisane podatke učinio vidljivim, zbog čega je dana 01.11.2016. godine donio odluku o poništenju postupka javne nabavke.

Odredbom člana 69 stav 1 tačka b) i stav 2 tačka d) Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“ broj 39/14 i 59/22-u daljem tekstu: ZJN) je određeno da se postupak javne nabavke može okončati donošenjem odluke o poništenju postupka javne nabavke, ukoliko nijedna od primljenih ponuda nije prihvatljiva. Protiv navedene odluke, privredni subjekti imaju pravo izjavljivanja žalbe, u smislu odredbe člana 94 stav 1 i 97 pomenutog Zakona, gdje Kancelarija za razmatranje žalbi, između ostalog, može poništiti odluku, postupak ili radnju u dijelu u kojem je povrijeđen zakon ili podzakonski akti, shodno odredbi člana 111 stav 1 tačka d) ZJN, a koje rješenje danom donošenja postaje konačno i izvršno, u smislu člana 111 stav 13 istog Zakona.

Postupajući po žalbi tužioca, Kancelarija za razmatranje žalbi, Filijala Banjaluka je dana 08.12.2016. godine donijela rješenje, kojim je žalbu usvojila, poništila odluku o poništenju postupka javne nabavke broj: 4473 od 01.11.2016. godine i predmet vratila na ponovni postupak, uz uputu da je ugovorni organ u obavezi nastaviti započetu radnju i izvršiti rangiranje i kvalifikaciju ponuda i sa najpovoljnijim ponuđačem sklopiti ugovor o sprovedenom postupku javne nabavke.

Nadalje, tuženi je dana 08.04.2019. godine donio odluku o poništenju otvorenog postupka javne nabavke broj: 23-13/16, jer nijedna od primljenih ponuda nije ocijenjena

prihvatljivom, uz obrazloženje da ponuda tužioca ne sadrži sve elemente tražene tenderskom dokumentacijom, odnosno da tužilac nije dostavio pravilno popunjene izjave o ispunjenosti uslova, u smislu odredbi člana 45, 47 i 52 ZJN.

Odredbom člana 9 stav 1 i 2 Uputstva za pripremu modela tenderske dokumentacije i ponuda („Službeni glasnik BiH“ broj: 90/14 i 20/15-u daljem tekstu: Uputstvo) je regulisano da ponuda predstavlja pisanu izjavu volje ponuđača da isporuči robu, pruži usluge ili izvede radove u skladu sa uslovima i zahtjevima navedenim u tenderskoj dokumentaciji, uz dalje određenje šta ista mora da sadrži (između ostalog i izjave o ispunjenosti uslova iz člana 45 i 47 Zakona, te popunjeni obrazac za cijenu ponude). Prema sadržaju tenderske dokumentacije, od ponuđača je traženo da pripreme ponude u skladu sa kriterijima koji su utvrđeni u tenderskoj dokumentaciji, dok će se u suprotnom ponude odbaciti kao neprihvatljive (član 5.2. tenderske dokumentacije), uz dalje određenje da su dužni dostaviti obrazac za cijenu ponude navedenu u KM (član 5.11. i 5.12.), kao i ovjerene izjave u smislu odredbi člana 45, 47 i 52 ZJN (član 6.1.3., 6.3.3. i 6.5.2.). Pored toga, određeno da se ponude mogu izmijeniti prije isteka roka za dostavljanje ponuda, o čemu ugovorni organ mora biti obaviješten u pisanoj formi, uz izjavu dobavljača (član 5.10.).

Analizirajući ponudu tužioca, sud je utvrdio da je na par mjesta cijena ponude korigovana, što je predstavnik tužioca i ovjerio, kao i da je priložena izjava broj: 3-504/2016 od 21.10.2016. godine, kojom su jasno i precizno obrazložene ispravke cijena. S druge strane, u ponudi se zatiču izjave od 19.10.2016. godine, vezane za raniju osuđivanost, statusna pitanja i ispunjenje obaveza prema državi u vezi sa obaveznim osiguranjem i porezima (član 45 ZJN), o istovrsnosti kopija i originala (47 istog Zakona) i ponašanje u postupcima javnih nabavki vezano za davanje mita (član 52 tog Zakona). Sadržaj ovih izjava je, shodno odredbi člana 45 stav 4, 47 stav 4 i 52 stav 2 ZJN, unaprijed određen od strane Agencije za javne nabavke BiH i kako se može vidjeti iz stanja spisa, radi se o formularnim obracima, u kojima ponuđači samo popunjavaju nedostajuće podatke, koji se tiču bliže identifikacije privrednog subjekta i lica ovlaštenog za zastupanje. Kod takvog stanja stvari, nije bilo mjesta zaključku tuženog da ponuda tužioca nije prihvatljiva, iz razloga opisanih u odluci od 08.04.2019. godine, jer je tužilac priložio svu potrebnu dokumentaciju, popunjenu upravo na način zahtijevan tenderskom dokumentacijom, a u vezi sa relevantnim odredbama ZJN. Posljedica ovakvog utvrđenja je trebalo biti nastavljanje postupka javne nabavke, u smislu rangiranja i kvalifikacije ponuda i sklapanja ugovora sa najpovoljnijim ponuđačem, kako je to navela Kancelarija za razmatranje žalbi u svom rješenju od 08.12.2016. godine.

Nakon toga, tj. dana 03.07.2019. godine, postupajući u izvršenju rješenja Kancelarije za rješavanje žalbi od 23.05.2019. godine, tuženi je donio odluku o izboru najpovoljnijeg ponuđača po otvorenom postupku broj: 23-13/16, kojom je stavio van snage odluku o poništenju otvorenog postupka javne nabavke od 08.04.2019. godine i ugovor o javnoj nabavci u postupku izgradnje kablovske kanalizacije na području RJ „Elektrodistribucija“ Laktaši dodijelio grupi ponuđača, koju čine tužilac i „Građenje Đurić“ d.o.o. Banjaluka. Međutim, u konačnici njihov ugovorni odnos nije zasnovan, iz razloga što tužilac, zbog promjena na tržištu rada i materijala, a imajući u vidu protek

vremena, više nije mogao pristati na ponuđenu cijenu i rok izvođenja radova, pa je ponudio cijenu od 513.000,00 KM (bez PDV) i rok od 120 dana od dana zaključenja ugovora, kako to slijedi iz obavještenja broj: 7-388-2019 od 29.07.2019. godine, što je rezultiralo donošenjem odluke o otkazivanju postupka od 13.08.2019. godine.

Dakle, bez obzira na upute Kancelarije za razmatranje žalbi, iznesene u odluci od 08.12.2016. godine, tuženi nije postupio kako je naloženo, nego je u ponovnom ocjenjivanju pristiglih ponuda pronašao druge razloge za odbacivanje ponude tužioca (koju je 2019. godine ipak smatrao prihvatljivom), zbog čega se može zaključiti da je tuženi očigledno izbjegavao ocijeniti ponudu tužioca najprihvatljivijom (iako je njegova ponuda bila ekonomski najpovoljnija, što je i bio kriterijum za ocjenu ponuda i dodjelu ugovora) i sa istim zaključiti ugovor, čime je postupio protivno odredbi člana 65 stav 1, a u vezi sa članom 44 ZJN.

Odredbom člana 155, a u vezi sa članom 154 i 190 Zakona o obligacionim odnosima ("Službeni list SFRJ", broj: 29/78, 39/85, 45/89, 57/89 i "Službeni glasnik Republike Srpske" broj 17/93, 3/96, 39/03 i 74/04-u daljem tekstu: ZOO) regulisano je pitanje štete, kao materijalne (obična šteta i izgubljena dobit) i nematerijalne štete, kao i obaveza onoga ko je prouzrokuje da je i nadoknadi i to u onom iznosu koji je potreban da se oštećenikova materijalna situacija dovede u ono stanje, u kome bi se nalazila da nije bilo štetne radnje. Pri ocjeni visine izmakle koristi uzima se u obzir dobitak, koji se mogao osnovano očekivati prema redovnom toku stvari ili prema posebnim okolnostima, a čije je ostvarenje spriječeno štetnikovom radnjom ili propuštanjem, te se ta visina određuje prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke i jednaka je visini izostalog dobitka izraženog u novcu, kako to podrazumijeva odredba člana 189 stav 3 i 4 ZOO. Takođe, odredbom člana 121 ZJN ostavljena je mogućnost učesnika u postupku javne nabavke da, ukoliko pretrpi štetu zbog povrede zakona, pred nadležnim sudom pokrene postupak za ostvarivanje prava na naknadu štete zbog izmakle dobiti.

U predmetnoj pravnoj stvari, tužilac svoj tužbeni zahtjev suštinski zasniva na tvrdnji da nezakonito postupanje tuženog, tj. odbijanje tuženog da postupi po uputi Kancelarije za rješavanje žalbi i zaključi ugovora sa tužiocem, kao najpovoljnijim ponuđačem, za posljedicu imalo nastanak izgubljene dobiti na strani tužioca, koja se redovno mogla očekivati da je ugovor o izvođenju radova bio zaključen i realizovan. Kako je ranije navedeno, sud je našao da je tuženi izbjegavao primjenu uputa Kancelarije za rješavanje žalbi, izraženih u odluci od 08.12.2016. godine, što je za posljedicu imalo onemogućavanje tužioca da obavi tražene poslove i u vezi sa tim ostvari ekonomsku dobit.

Nalaz i mišljenje vještaka je dokazno sredstvo, koje podliježe savjesnoj i brižljivoj ocjeni suda, što podrazumijeva angažman suda prilikom donošenja rješenja o određivanju vještačenja (član 150 ZPP), preko ocjene jasnoće nalaza, prije dostavljanja strankama (član 155 stav 2 ZPP), pa sve do njegove ocjene prilikom donošenja odluke, u smislu člana 8 i 191 stav 4 ZPP. Isti, u smislu člana 147 ZPP, treba dati odgovor na sva sporna stručna pitanja, kojim znanjem sud ne raspolaže i u zavisnosti od konkretne situacije olakšati strankama da disponiraju svojim pravima, u pogledu opredijeljenosti i

preciziranja zahtjeva. U predmetnoj pravnoj stvari, vještak ekonomske struke je trebao utvrditi iznos zarade, koju bi tužilac ostvario da je izvodio predmetne radove, uz korištenje nalaza vještala elektrotehničke i građevinske struke, te komparacijom tržišnih cijena. Tom zadatku je nalaz od 03.11.2022. godine očigledno odgovorio, jer su razjašnjenje sve sporne, navedene činjenice, zbog čega je isti, po ocjeni suda, mogao predstavljati valjan dokaz u postupku naknade štete.

Tako je vještak naveo da je u vrijeme otvaranja tendera prosječna cijena koštanja svih radova predviđenih tenderskom dokumentacijom (građevinskih i elektro radova) iznosila 287.474,15 KM, bez PDV, te da bi tužilac u slučaju da je izvodio radove iz predmetnog tendera, ostvario neto dobit u iznosu od 77.666,54 KM. Do visine neto dobiti vještak je došao na temelju analize bilansa uspjeha tužioca za četvorogodišnji period prije predmetnog tendera, sa izračunatim prosjekom i vrijednošću varijabilnih troškova u odnosu na vrijednost pruženih usluga (70,20%), uz uzimanje u obzir ponude tužioca (289.584,40 KM), te je nakon uračunavanja poreza na dobit (10%), dobio iznos neto dobiti od 77.666,54 KM. Cijeneći da ovakav izračun slijedi iz precizno utvrđenih objektivnih parametara poslovanja tužioca u godinama, koje su prethodile godini u kojoj je objavljen tender, te da je tužilac dostavio svoju ponudu i u konačnici 2019. godine i bio izabran za najpovoljnijeg ponuđača, to se može utvrditi da konačno precizirani iznos predstavlja valjano obračunatu izgublenu dobit, koju je tužilac mogao ostvariti da je i realizovao ugovorni odnos sa tuženim, pa je temeljem odredbe člana 154, 155 i 190 ZOO, valjalo utvrditi da na strani tuženog postoji obaveza da tužiocu naknadi izgublenu dobit.

U vezi sa tim, sud je imao u vidu da odlukom tuženog broj: 4473/16 od 03.07.2019. godine ugovor o javnoj nabavci u postupku izgradnje kablovske kanalizacije na području RJ „Elektrodistribucija“ Laktaši dodijeljen grupi ponuđača, koju čine tužilac i „Građenje Đurić“ d.o.o. Banjaluka, čija cijena je iznosila 289.584,40 KM, kao najbolje ocijenjenom ponuđaču. Pritom, u samoj ponudi od 21.10.2016. godine tužilac je označen kao glavni dobavljač, a „Građenje Đurić“ d.o.o. Banjaluka, kao član grupe ponuđača. Iz sadržaja ugovora o konzorcijumu od 20.10.2016. godine slijedi da su tužilac i „Građenje Đurić“ d.o.o. Banjaluka osnovali konzorcijum u cilju zajedničkog učešća i davanja zajedničke ponude u postupku nabavke 23-13/16 „Izgradnja kablovske kanalizacije na području RJ „Elektrodistribucija“ Laktaši“, kojim su se obavezali na zajedničko izvršenje svih obaveza za potrebe naručioca-tuženog (član 1 stav 1 ugovora), te su se članovi konzorcijuma saglasili da se raspodjela prihoda izvrši srazmjerno učešću svakog člana i angažovanju materijalnih i finansijskih sredstava u realizaciji poslova definisanih predmetom ugovora, a što će se definisati naknadno (član 8 stav 1 ugovora). Dalje je određeno da svaki član konzorcijuma snosi sopstvene troškove, koje ima u postupku realizacije dijela obaveza preuzetih ugovorom za potrebe naručioca (član 10) i da zajedničke troškove nastale preduzimanjem neophodnih pratećih radova i aktivnosti snose svi članovi konzorcijuma srazmjerno učešću u realizaciji isporuka, dok zajedničke troškove koje nije moguće opredijeliti snose svi članovi srazmjerno vrijednosti svog dijela obaveze (član 11 pomenutog ugovora). Dakle, ugovorne strane su definisale način raspodjele prihoda, iz kojeg budući da nisu obavile predmetni posao, nije moguće precizno utvrditi kome bi pripadao koliki dio, jer se nisu organizovale u formi ortakluka,

već prema vrijednosti uloženog i urađenog. Kod takvog stanja stvari, uzimajući u obzir da tužilac nije na okolnosti pripadajućeg dijela prihoda dostavio bilo kakve dokaze, a da mu svakako ne pripada pravo na naknadu cjelokupno traženog iznosa, nema ni osnova da se tužiocu dosudi bilo koji iznos na ime izgubljene dobiti, jer visinu istog nije moguće utvrditi, zbog čega je tužbeni zahtjev tužioca valjalo odbiti.

Nisu prihvatljive tvrdnje tuženog da se tužba tužioca ima smatrati preuranjenom, jer do 2019. godine postupak javne nabavke nije okončan, kada se ima u vidu da je tuženi bio dužan da postupi po konačnom i izvršnom rješenju Kancelarije za rješavanje žalbi od 08.12.2016. godine, što nije učinio sve do 2019. godine. Ovo bez obzira na činjenicu da je protiv navedenog rješenja tuženi pokrenuo upravni spor pred Sudom BiH, jer su rješenja Kancelarije za rješavanje žalbi konačna i izvršna, u smislu odredbe člana 111 stav 13 ZJN i podnošenje tužbe u upravnom sporu ne odlaže njihovo izvršenje. Pritom, nije od uticaja da li je tužilac ili nije nadležnom organu podnio žalbu zbog eventualnog nepostupanja tuženog, jer se isto tiče upravnog postupka, a tužilac svakako ima pravo na podnošenje tužbe za naknadu štete, prema članu 121 istog Zakona.

Sud nalazi da nisu od uticaja navodi tuženog, vezani za zadatke i nalaze vještaka elektrotehničke i građevinske struke, budući da ove dokaze nije posebno ni cijenio u okviru raspravljanja o tužbenom zahtjevu, jer činjenica koji su radovi izvedeni na terenu nije bitna u odnosu na osnov i visinu potraživanja. Isto tako, nisu posebno cijenjeni preostali dokazi predloženi od strane tužioca i tuženog, jer je sud našao da nisu opredjeljujući za odlučivanje.

Odlučujući o troškovima parničnog postupka, sud je imao u vidu da je tužilac u cjelosti izgubio spor, pa nema pravo na naknadu istih u smislu odredbe člana 386 stav 1 ZPP, a da tuženi posebnih troškova nije ni imao.

Na osnovu člana 175 ZPP, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude.

Sudija
Danijela Šarčević

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude dozvoljena je žalba Višem privrednom sudu u Banjaluci, u roku od 15 dana od dana prijema presude, putem ovog suda.